

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-676

21.9.2020

Storebrand Livsforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Snublet i gulvbeslag – rygg- og skulderplager – ufør – årsakssammenheng?

Forsikrede snublet i et gulvbeslag på jobb og falt fremover juni 2014. Hun opplevde i ettertid rygg- og skulderplager. Av den tidsnære dokumentasjonen fremgikk ikke akutt- eller brosymptomer for skulderen, mens det var lite dokumentasjon for ryggplager etter januar 2015. Forsikrede opplyste at manglende dokumentasjon skyldtes at fastlegen sluttet, at hun fikk en rekke vikarer, samt at hun presset seg for mye ved å stå i jobb. Hun fikk innvilget 100 % uføretrygd av Nav, uten yrkesskadefordeler. Selskapet avslo krav om erstatning under henvisning til manglende årsakssammenheng mellom hendelsen og senere rygg- og skulderplager. Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert myndighet og la til grunn at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en årsakssammenheng. Konkret ble det vist til manglende dokumentasjon for akutt- og brosymptomer. Nemnda var enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse, og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1961, senior konsulent i oljebransjen) snublet 12.6.14 i et gulvbeslag på jobb og falt fremover.

Før hendelsen

Journalutskriften viser tidligere plager i form av (og sykmeldinger for) utmattelse, søvnforstyrrelse, migrene/hodepine, nakkesmerter, og stadig tilbakefall av ryggsmarter, jf. blant annet journal 23.3.11, 18.5.11, 31.10.11, 5.3.12, 8.4.14 og 10.4.14.

MR Lumbosacralcolumna 17.7.13 viste:

R: Skivedegenerative forandringer caudalt i lumbalcolumna, bra plass i spinalkanalen, antydning av trang lateral recesser og rotkanal bilateralt i de to nederste skivenivåer. Forholdene virker uendret fra 05.01.2005.

Etter hendelsen

Første legebesøk etter hendelsen var hos bedriftslegen 17.6.14:

(...) To kollegaer observerte situasjon: Snublet i gulvbeslag. Falt fremover og kjente umiddelbare smerter i rygg mot korsrygg. Nedsatt bevegelse og smertefullt umiddelbart. Følte kvalme og uvelhetsfølelse ut dage, og faktisk neste dag, fredag da hun også gikk på jobb, og hele helgen. Ikke oppsøkt lege.

Hun besøkte så fastlegen 19.6.14:

Etter fall fått kraftig forverrede smerter, primært i l5-col og ned på baksiden av høy ben, men også utbredt i muskulatur ellers i kroppen.

Funn Redusert bevegelighet i l-col. Generelt spent og øm muskulatur.

MR Lumbosacralcolumna 26.6.14 viste: "R: Uttalte degenerative skiveforandringer i nedre lumbalcolumna uten større endring fra foregående undersøkelse"

I journal 27.6.14 er det skrevet: "(...) Har enda mer vondt i ryggen, holdes våken av smerter. Hadde forbigående smerter, rødhet, varme og hevelse i albuer og knær (...)", mens det i journal 10.7.14 fremgår at ryggplagene ikke var bedret.

Hun besøkte bedriftslegen på nytt 22.8.14:

Hun falt på jobb den 12.6.14. I det hun falt fremover, så fikk hun en overstrekk i midtre del av columna. Betydelige smerter de følgende dagene. (...) Bra effekt av den andre NSAIDen hun prøvde som var Naproxen. Følte seg mye bedre en periode, men hun har nå fått smerter i høyre thoraxhalvdel og høyre arm. Høyre ben kan plutselig svikte. Svekket gripeevne i høyre hånd. Søvnvansker pga smerter.

I journal 3.9.14 fremgår at hun "Forteller at hun nå har symptomer i hele høyre kroppshalvel i form av smerter, men også nedsatt funksjon. Synes hun er blitt svakere i høyre arm".

MR av nakken 30.10.14 viste: "R: Degenerative forandringer C5/C6. Ingen rotkompresjon."

I journal 10.11.14 fremgår at hun:

Har alltid smerter i rygg og bekken, men noen bedre perioder med mindre smerter innimellom. De gode periodene blir stadig kortere. Nå har hun mer smerter enn noensinne. (...)

I journal 4.12.14 er det beskrevet litt bedring, men at det veksler mellom gode og dårlige dager. I journal 5.1.15 fremgår:

Dårlig i ryggen siden skade på jobben i juni 2014. Har nå hatt ferie siste mnd. føler det er blitt bedre. Opplever effekt av Lyrica men klarer ikke å fungere i jobb med dette (...)

I notat etter kiropraktorbehandling 8.1.15 fremgår:

Kroniske smerter i korsryggen. Verre etter nestenfall på jobben i Juni 2014. Ble først bedre, men verre etter trening i 2 uker. Da ble smertene mer omfattende.

Det fremgår også utstråling til hoften, samt "Sekundært smerter hø side bryst og skulder/skulderblad".

Fra journal 24.6.15 siteres:

Har mye smerter, tilkommet smerter i høyre skulderregion/brysthalvdel. Lurer på fibromyalgi. Funn (...) Ømhet i muskulatur hø skulderbue og bryst. (...) "Hoveddiagnose satt til Ryggsyndrom".

I journal 13.6.16 er det skrevet:

Utviklet muskel- og leddsmerter etter traume i -14 (...) bruker nå bare Ibux. Ikke bedring. I 100% jobb. (...) Angir tilnæmet konstante smerter korsrygg, begge hofter, smerte inni hø side brystkasse, hø albue og kne. Mister tidvis følelsen i tungen og underleppen. På grunn av sine plager; sliten og depresjonsfølelse. (...) Vurdering 1) Diffuse plager. Ikke typisk arttritt, myositt eller radikulopati. Psykosomatisk? Usikker på videre utredning. (...)

Smerter i høyre skulder er nevnt på nytt 31.3.17. Ingen bedring og fortsatte smerter er nevnt i journal 5.4.17, 7.4.17 og 9.6.17. Stor forverring av skuldersmertene er nevnt 7.7.17. Der fremgår også "Diffuse smerter i kroppen etter et fall på jobben for tre år siden, men ikke smerter som minner om dette." Det ble vurdert å foreligge en Frozen shoulder.

I notat 24.8.17 fremgår at Frozen shoulder hadde debut 7.7.17, og hatt vondt i høyre skulder "lant tid". I notat 14.9.17 fremgår "Fortsatt en del smerter som flytter på seg. Varighet i noen dager før det går over. (...) Tilbyr evt. henv revma, ønsker å avvente. (...)"

Nav godkjente "forverring av ryggplager" som yrkesskade den 16.10.17. I journal etter legebesøk samme dag, fremgår "lite bedring i tilstand på de 4 mnd. hun har gått med skulderproblemet." De siste ukene hadde det tilkommet kne- og leggsmerter.

I skademelding 25.10.17 har forsikrede beskrevet situasjonen som følger:

Er aldri blitt bra etter fallet 12.06.2014. Min helsetilstand er betydelig redusert etter fallet. Jeg lever med smerter i hele kroppen, dag og natt, og har tatt medisiner for dette hver eneste dag siden 12.06.2014. Høst 2014 sluttet min fastlege – og frem til oktober 2017 – har det kun vært forskjellige vikarer. Dette har ført til dårlig kontinuitet og dårlig forståelse og oppfølging av min helsetilstand. (...)

Fastlegen mistenkte ME/fibromyalgi i journal 16.11.17, og i journal 1.12.17 fremgår plager med fatigue, søvnproblemer, muskelsmerter i hele kroppen som "flytter på seg", mv, jf. sammenlignbare opplysninger i epikrise etter opphold på rehabiliteringssenter 2.1.19-16.2.19 (som er oppsummert i spesialisterklæringen 19.6.19).

Selskapets rådgivende lege vurderte at det ikke forelå årsakssammenheng mellom nåværende plager ("som kan passe med fibromyalgi/ME") og ulykken 12.6.14 i sitt notat 13.4.18. Det ble blant annet vist til tidligere ryggplager og påviste degenerative forandringer i ryggen. Videre skrev legen at:

Man ville normalt ha forventet at strekk av ryggen, som følge av at man snubler over en dørstokk, ville gått over av seg selv i løpet av noen dager/maks uker. Det er ingen objektive funn (...). Det er overveiende sannsynlig at skadelidtes nåværende plager skyldes langvarig forhistorie med slitenhet og kroniske smerter.

Selskapet avslo kravet 28.5.18, under henvisning til manglende årsakssammenheng.

Forsikrede undergikk operasjon av høyre skulder 15.6.18 i form av "Skulderartroskopi pluss subacromial dekompresjon".

Forsikrede klaget på avslaget 21.7.18, og opplyste da om at hun i fallet tok seg for meg høyre arm, og at det er smertene i høyre skulder og hele høyre side av kroppen som er mest utartet. Grunnet skulderplagene hadde hun brukt Ibux 600 mg i over 4 år, hver eneste dag. Hun listet også opp øvrige medikamenter hun måtte ta grunnet plagene.

Etter klage, innhentet selskapet spesialisterklæring skrevet av lege i spes. A. 19.6.19. I erklæringen, skrevet under veiledning av spes. fys.med og rehab. B., fremgår at forsikrede har hatt ryggplager siden hun var 15 år, og at disse startet som periodevis smerter, men med en gradvis overgang til mer sammenhengende moderate plager. Hun måtte ta hensyn til dette i det daglige og dels bruke smertestillende (Ibux 600 mg 4-5x/uke) for å klare arbeidet.

Selve hendelsen er beskrevet som at det var en liten kant i døråpningen som stakk opp, som hun snublet i:

og føk fremover i korridoren. Prøvde å holde seg oppe. Slik at hun tok flere skritt fremover. Falt så fremover med kroppen og tok seg for med høyre hånd i gulvet. Hun tror ikke hele kroppen var ned i gulvet. Det var ikke flere punkter i på kroppen som traff gulvet.

I erklæringen er det inntatt en oversikt over sykmeldingene før og etter hendelsen. Når det gjelder tiden etter hendelsen fremgår sykemelding 100 % med diagnosen rygg syndrom 19.6.14 til 17.8.14, samt 10.11.14 til 17.11.14, før nedgang til 50 % 18.11.14 til 7.12.14. Hun ble igjen 20 % sykmeldt fra 5.1.15 til 1.2.15. Deretter 100 % i jobb frem til 50 % sykmelding mellom 13.6.16 og 24.6.16 grunnet Slapphet/tretthet. Hun ble langvarig sykmeldt 100 % igjen fra 31.3.17, og da grunnet Skuldersmerter/frozen shoulder/skulder tendinitt, og etter hvert også knesmerter, utmattelse, utbredte muskelsmerter/fibromyalgi?, mv.

Under Vurdering av årsakssammenheng ble de nåværende plagene vurdert å være mest forenlig med plager fra bløtvevet i ryggen og skulder. Årsakssammenheng ble derfor drøftet etter de fire bløtdelskriteriene oppstilt av Høyesterett i Rt. 1998 s. 1565.

Da det gjaldt ryggen, ble det vurdert å ikke foreligge skadeevne, men det forelå akuttsymptomer. Under Brosymptomer er det skrevet:

(...) Det foreligger flere pauser i kontakt med helsepersonell. 6 måneder våren 2015. Så 1 år uten legekonsultasjon. Så igjen 6 måneder før vurdering hos revmatolog og medisinsk avdeling. Neste konsultasjon hos fastlege etter ytterligere 2 måneder. Men ryggsmertene blir ikke problematisert igjen før etter ytterligere 6 måneder og da som en del av et generelt smerteproblem, Hun har også i disse periodene kontaktet fastlegen for andre årsaker ikke relatert til hennes smerteplager. Skadelidte forklarer at hun ikke oppsøkte legen så hyppig etter 2015 siden det da kom vikar for hennes fastlege og at dette førte til at ryggsmertene har fått mindre fokus ved legekonsultasjonene enn det som egentlig var hennes problem. Skadelidte forteller at i etterkant av skaden i 12.06.14 hadde hun hele tiden smerter i hele høyre kroppshalvdel. Smertene i kroppen flytter på seg. Det er kun smertene i ryggen som har vært konstante siden skaden 12.06.14. Det er et juridisk spørsmål om man legger skadelidtes forklaring til grunn om hun har hatt konstante smerter i ryggen etter skaden 12.06.14, eller om man velger å vektlegge dokumentasjon fra journal. Jeg legger journaldokumentasjonen til grunn og vurderer at det er mindre enn 50 % sannsynlig at det er brosymptomer fra skaden den 12.06.14 frem til i dag, Da det er flere lange perioder hvor det er ingen kontakt med helsepersonell på grunn av ryggsmertene. Skadelidte har også hatt periodevis kontakt med lege på grunn av ryggplager før 12.06.14.

Videre vurderte den sakkyndige at det ikke var tale om et forenlig sykdomsbilde, at det ikke forelå en inngangsinvaliditet, og at ryggplagene var forenlig med plager som følge av aldersforandringene i ryggen. Videre skrev hun at:

Utvikling av utmattelse og generelle smerter som flytter på seg kan ikke forklares ved en skadebiologisk modell og kan derfor ikke tilskrives skaden 12.06.14, og må tilskrives andre årsaker.

Hun konkluderte følgelig med at det ikke var årsakssammenheng mellom hendelsen og ryggplagene.

Da det gjaldt høyre skulder, ble det vurdert å foreligge tilstrekkelig skadeevne, men verken akuttsymptomer, brosymptomer eller forenlig sykdomsbilde. Hun skrev også at "skuldersmertene som tilkommer flere år etter skaden må tilskrives etterfølgende årsaker. Spontan oppstått Frozen Shoulder/kapsulitt eller muskelsmerter i skulderregionen er en mer sannsynlig årsaksforklaring på skadelidtes plager".

Samlet varig medisinsk invaliditet ble vurdert til 17 %, hvorav 3 % var for skulderen og 15 % var for ryggen. Utmattelsen og skulderplagene ble vurdert som en stor årsak til forsikredes nedsatte arbeidskapasitet.

Selskapet opprettholdt avslaget 8.8.19.

Forsikrede klaget til Finansklagenemnda 7.2.20. Der fremgår at hun fra 26.8.18 gikk over på arbeidsavklaringspenger, og ble innvilget 100 % uførepensjon fra 1.2.20. "NAV kom til at uførheten ikke skyldtes en godkjent yrkesskade eller yrkessykdom."

Selskapet fremla klagen for dets rådgivende lege, som bemerket at man kunne legge spesialisterklæringen til grunn for årsakssammenhengsvurderingen. Da det gjaldt forsikredes opplysninger om at to leger hadde forklart om mulig sammenheng mellom falltraumet og utmattelse/fibromyalgi, skrev rådgivende lege blant annet at dette var en påstand som ikke kunne dokumenteres vitenskapelig. Videre at det ikke var medisinsk "vanlig forløp å utvikle så omfattende plager som skadelidte har fått etter ulykken" og:

På smertetegningen har skadelidte angitt smerter i alle kroppens kvadranter. Dette er et bilde som passer bedre med kronisk, utbredte smerter og som ikke kan forklares av ulykken 14.06.14.

I klagesvaret fremgår at selskapet har utbetalt erstatning for fremtidig inntektstap under dekningen "Annen sykdom", at denne dekningen er lik som for yrkesskade, og "erstatning for fremtidig inntektstap anses derfor som fullt og endelig oppgjort", jf. også brev 23.1.20.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom ulykken og varige rygg- og skulderplager. Nakkeslengprinsippene oppstilt i Rt. 1998 s. 1565 gjelder spesifikt ved

nakkeskade og ikke rygg- og skulderplager. Det er ikke dokumentasjon i saken på internasjonal konsensus om forholdet mellom yrkesskade og utmattelse/fibromyalgi. Det må derfor skje en vanlig bevisvurdering, jf. Rt. 2007 s. 1310 avsnitt 38. Hun har tatt sterke medikamenter i flere år, og fastlegen og legen ved H. har forklart at falltraumet kan føre til kronisk sykdom som utmattelse/fibromyalgi. Det er ikke krav om at det dokumenteres legebesøk i en så lang periode, men dokumentasjon til en kronisk senfase. Det er dokumentert brosymptomer for rygg og skulder i hele den kroniske senfasen nærmere ett år etter at arbeidsulykken inntraff. Hun besøkte ikke lege hyppig ettersom fastlegen sluttet, og kun fikk en rekke vikarer. Hun oppsøkte behandlere, men presset seg for mye og ser at det var veldig dumt at hun gikk på jobb eller tok avspasering i stedet for å være sykemeldt.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort at rygg- og skulderplagene og uførheten skyldes ulykkeshendelsen den 12.6.14. Høyesterett har oppstilt fire grunnvilkår som alle må være oppfylt for å kunne konkludere med at det er årsakssammenheng mellom en ulykkeshendelse og senere skade/plager, jf. Rt. 1998 s. 1565. Når det gjelder ryggplager, er det manglende skadeevne og kravet til brosymptomer og forenlighet er heller ikke oppfylt. Ryggplager grunnet uttalte aldersforandringer er en mer sannsynlig forklaring på plagene. Når det gjelder skulderplagene, er det manglende akutt- og brosymptomer, og det er ikke forenlig med en skadebiologisk utvikling at disse plagene først oppstår ett år etter skadehendelsen. Selskapet har også vist til spesialisterklæringen og rådgivende leges vurderinger.

Sekretariatets avgjørelse

Nemndas sekretariat avgjorde saken 5.8.20 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Forsikrede fikk ikke medhold i klagen.

Sekretariatet la til grunn at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens plager, og viste til manglende tidsnær dokumentasjon for akutt- og brosymptomer for skulderplagene, og brosymptomer for ryggplagene, jf. kriteriene oppstilt av Høyesterett i bl.a. Rt. 1998 s. 1565, og nemndas avgjørelse 2018-865, 2019-093, mv. Sekretariatet viste også til at det ble konkludert med manglende årsakssammenheng i spesialisterklæringen og notatene fra rådgivende lege.

Forsikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det ble ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda er enstemmig enig i sekretariatets avgjørelse.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).